

5197

1. Beh. af Lovf. om Sordemødrenes Lønning.

5198

terne, saldt det derimod temmelig trykkende paa nogle Sordemøderdistrikter, medens andre større Distrikter havde det saa billigt, at de ikke engang til Emolumenter udrede $\frac{1}{10}$ af, hvad enkelte andre Distrikter udrede. Men nu er Forholdet baade hvad Bolig, Udebrændsel, Jord og Andet angaar ordnet saaledes, at det udredes af Amtsrepartitionsfonden, og jeg tror, at man godt kan blive staaende derved for det Første. Det var blot disse Bemærkninger, jeg vilde tillade mig at fremsætte. Den høitærede Justitsminister sagde rigtignok, at man ikke skabte Noget ved dette Lovforslag, men man bibeholdt Noget. Men det at forhøje Taxterne, er dog at gaa videre, end hvad man har havt, og skal man holde de Grændser, som man hidtil har været vant til mellem Gaardmænd og Husmænd, er det vistnok heldigere, at man bliver ved det nu Bestaaende, som jeg allerede omtalte, da jeg første Gang havde Ordet. Men vil man gaa videre og sætte Taxten høiere, da har jeg ikke for dette Tilfælde Klaget over, at det var for høit for Gaardmænd i Almindelighed, men jeg sagde, at det var urimeligt, at Gaardmænd med 1 Lb. Hartkorn skulde yde samme Betaling som Gaardmænd med 20 Lb. Hartkorn. Dette er den største Anke, jeg har fremsført mod Lovforslaget; jeg kan ikke finde dette billigt.

Berntsen: Jeg skal ikke videre forlange denne Diskussion, men indstrænke mig til en ganske kort Bemærkning. Jeg er enig med den høitærede Justitsminister saavel som med flere Medlemmer, der have havt Ordet i Anledning af dette Forslag, deri, at Sordemødrenes Lønningsvilkaar trænge i høi Grad til Forbedring, og forsaavidt Lovforslagets § 1 tilfigter en saadan, skulde jeg ikke have Noget at indvende. Men derimod har jeg saavel som andre Medlemmer ikke saa lidt Betænkelse ved at gaa ind paa den tagtmæssige Betaling saavel som paa den Forhøielse, som i saa Henseende er foreskrevet i Lovforslagets § 3, fordi jeg tror, at den vil ramme noget ulige og ubillig, navnlig for de mindre Bemidlede. Jeg kan altsaa forsaavidt være enig med det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds (Rasmussen), der syntes at være af den Anskuelse, at Børn er Fattigmands Rigdom. Jeg tror derfor, at den naturlige og heldigste Ordning af den tagtmæssige Betaling vilde være, at man fastsatte en Gjennemsnitsstørrelse for alle Forretninger. Her er f. Ex. foreslaaet, at en Gaardmand skal udrede 6 Kr., en Husmand 3 Kr., en jordløs Husmand $1\frac{1}{2}$ Kr. og et Fattiglem $1\frac{1}{2}$ Kr. Dette udgjør ialt 12

Kr., og Gjennemsnitsstørrelsen vil altsaa være 3 Kr. Maaffe dette dog er for lavt. Jeg skulde derfor ikke have Noget imod, at man satte Gjennemsnitsstørrelsen lidt høiere og saa sagde, at denne Betaling skulde udredes enten af Kommunekassen eller af Amtsrepartitionsfonden, saaledes at ved Aarets Udløb de vedkommende Sordemødre indgav, hvad enten man nu enedes om at henvise den til Kommunekassen eller Amtsrepartitionsfonden, en Forregning over, hvormange Forretninger der af hver enkelt Sordemødre være foretagne, og saa Betalingen udrededes i Genhold dertil. Derved vilde man opnaa, at de dygtigste og flinkeste Sordemødre fik Betaling i Forhold til deres Forretninger; thi jeg deler ogsaa den Anskuelse, der blev udtalt af den meget ærede Justitsminister, at det var uheldigt, at de Sordemødre, der være dovne og frastødende, skulde faae samme Betaling som de, der vandt Befolkningens Tillid og stadig være i Virksomhed. Jeg tiltræder fuldstændig denne Anskuelse, og jeg glæder mig over at høre den udtalt fra Ministerbordet. Jeg vilde ønske, at lignende Ansuelser maatte gjøre sig gjældende, naar vi kom til at forhandle om Stolelærernes og Præsternes Lønninger og andre Lønningsafsatser. Jeg vil derfor tillade mig at henstille til det eventuelle Udvalg, om det ikke maatte finde Anledning til at forandre Lovforslagets § 3 om den tagtmæssige Betaling efter de Antydninger, som jeg her har tilladt mig at fremsætte.

Formanden: Det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds har Ordet.

Th. Kruse: Jeg fravalder det.

Rasmussen: Det ærede Medlem for Københavns Amts 4de Valgkreds (R. Pedersen) sagde, at jeg havde talt om en Deling mellem Husmænd og Gaardmænd. Dette er naturligt, thi den findes i Lovforslaget; men hvad jeg lægger mest Vægt paa, er Forskjellen mellem disse Klasser, Forskjellen i selve Husmandsklassen og deres Evne til at betale og mellem Gaardmændene og deres Evne. Det kan ikke falde mig ind at anke over, at Gaardmændene her skulle være satte for høit, men hvad jeg navnlig lagde Vægt paa i mit første Foredrag, var, at jeg troede, at det vilde blive forholdsvis f. r høit for Husmændene at betale, hvad der her foreslaas. Det vil efter min Mening blive for haardt for mange af dem, — jeg vil ikke sige for dem Alle, thi der er, som sagt, megen Forskjel paa Aarene baade i Hus-